

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**Indbrydelseskrift
ved
Viborg Kathedralskoles
aarlige Examina i 1859.**

Indhold:

Efterretninger om Viborg Kathedralskole i Skole-
aaret 1858—59,

ved

**Professor F. C. Olsén,
Skolens Rector.**

Kjøbenhavn.

Bianco Lunos Bogtrukkeri ved F. S. Mühle.

1859.

**Statens pædagogiske Studiesamling
København V.**

Esterretninger

om

Viborg Kathedralskole

i

Skoleaaret 1858—1859.

Med Indbydelse til Skolens aarlige Examina i 1859.

Ved

Professor F. C. Olsen,

Skolens Rector.

Kjøbenhavn.

Bianco Lunos Bogtryggeri
ved F. S. Muhle.

1859.

I. Disciplene.

Skolen havde ved Enden af Juni forrige Aar 69 Disciple, hvoraf 4 Iffestuderende. Foruden de 6 Dimissi, hvis Navne og Charakterer ved Afgangsexamen ere anførte paa en vedfojet Liste, indtraadte ved Enden af Skoleaaret 2 studerende Disciple (C. Chr. Garde og J. M. Buch) og 1 iffestuderende, nemlig J. Qv. Jensen.

Bed indevarrende Skoleaars Begyndelse optoges 10 Disciple, nemlig: P. Madsen, J. A. Frandsen, F. Ch. Kat-trup, J. P. Moller, C. Chr. N. Dohn, C. B. Th. Hagemann, N. M. Holmgaard, A. L. Dragheim, W. H. C. Fr. Kissmeyer og H. O. Kall; hvorved Discipeltallet blev 70 (deriblandt 7 Iffestuderende).

I Aarets Aob ere Tre komne til, nemlig: M. Samson, A. B. Nørgaard og S. J. Chr. Meyer; Tre iffestuderende Disciple (N. Samson, S. Borgen og S. Kiersgaard), samit 1 studerende, nemlig Br. Borgen ere udtraadte, og een Discipel i 1ste Klasse er midlertidigen udmeldt af Skolen under en farlig og langvarig Sygdom.

Disciplene ere saaledes nu (i Juni 1859) 68, hvoraf 5 ere iffestuderende. De ere paa følgende Maade fordeelte i Klasserne.

7 Klasse B.

1. Oluf Magnus Michael Farsæe (Moller N. F., Gier af Nyde Molle ved Holstebro*). 2. Christian Frederik Bretton (Kammerherre, Stiftamtmand Baron L. P. B. i Viborg).

*) I Parenthes er anført Faderens Stilling og Begyndelsesklostaverne af hans Navn.

3. Jens Peter Georg Deigaard (Krigsraad, Landsoverrettsprocurator J. D. i Viborg). 4. Frederik Carl Christian Andersen (Bundtmager Chr. A. i Viborg). 5. Henrik Albert Frederik Maashou (Pastor P. A. N. i Høislev). 6. Christian Adolph Maria Louis Heilberg (Cand. theol. P. D. B. F., Skolelærer i Lønborg).

6 Klasse.

1. Vilhelm Maashou (Broder til Nr. 5 i 7de Kl. B).
2. Anders Christian Ewaldsen (Murer E. Voldrup i Viborg).
3. Ludvig Christian Fog (Uhrmager D. F. i Viborg).
4. Frits Randolph Dohn (Adjunct C. P. L. D. i Viborg).
5. Jesper Laurits Elle (Førpagter H. C. E. paa Hessle).
6. Gottlieb Nicolai Christensen (Skolelærer R. C. i Viborg).
7. Peter Sørensen (Gaardmand S. Andersen i Brondum).

5 Klasse.

1. Peder Madsen (Gaardmand M. Jensen i Binding).
2. Valdemar Andreas Thorkild Immanuel Gottlob (Pastor N. G. til Bivild og Beilby).
3. Carl Tolstrup Bahnsen (Adjunct C. F. A. B. i Viborg).
4. Adolph Samson (Kjebmand M. N. S. i Viborg).
5. Jacob Holm (afdøde Pastor A. H. til Aggersborg).
6. Jens Geert Aagaard (Pastor J. F. A. i Gjellerup, Hammerum Herred).
7. Niels Christian Hauge Hauch (Proprietair H. A. R. H. til Thiimgaard).
8. Vilhelm Frederik Laub (Biskop H. D. C. L. i Viborg).
9. Martin Pedersen (Skolelærer H. C. P. i Bellev).
10. Carl Frederik Montague Bretton (Broder til Nr. 2 i 7de Kl. B.).
11. Laurits Martin Frederik Soegaard Hofgaard (adoptteret af Cancelliraad L. M. H., Postmester i Viborg).
12. Peter Carl Theodor Wolle (Adjunct E. W. i Viborg).

4 Klasse.

1. Ernst August Vilhelm Ferdinand Neiž (praktiserende Læge D. B. R. i Nakskov).
2. Knud Peter Lind (Pastor J. L.

til Hvidberg og Lyngs paa Thyholm). 3. Orla Julius Sciavitcky Dalberg (Kammerraad S. L. D., Amitsforvalter i Viborg). 4. Carl Frederik Thorning Christensen (afdøde Pastor M. P. L. Ch. til Søndberg). 5. Peder Christian Blicher (Pastor D. N. B. til Aulum og Hodsager). 6. Niels Hagensen (Proprietair H. H. til Botborggaard paa Morsø). 7. Johan Arent Frandsen (Pastor H. P. F. til Todso og Erslev paa Morsø). 8. Christian Diderik Gjedde (Justitsraad D. G. G. til Høriis og Glomstrup). 9. Christian Holger Ludvig Haxthausen (Kammerjunker C. H. L. v. H., Herredsfoged i Lysgaard Herred).

Ifkfstuderende: 10. Johan Christoffer Benzen (afdøde Pastor J. B. til Heilstkov).

3 Klasse.

- William Friederichsen (Toldcontroleur J. P. B. F. i Viborg).
- Frederik Theodor Katstrup (Pastor N. C. K. til Thorning og Lysgaard).
- Rudolph Vilhelm August Kabell (Proprietair P. C. K.).
- Christian Adolph Boye (Raadmand J. G. B. i Viborg).
- Christian Sigismund Jorgensen (Sadelmagermester H. Chr. J. i Hjørring).
- Andreas Norgaard (Gardeier Berthel N. i Kraiberg).
- Andreas Henrik Rasmussen (afdøde Proprietair H. R. til Nyholm i Salling).
- Carl Sophus Emanuel Haxthausen (Broder til Nr. 9 i 4de Klasse).
- Sophus Julius Christian Meyer (Oversftilieutenant Chr. B. v. M. i Rendsborg).
- Jens Peter Moller (Provst C. F. M. i Hygum og Hove).
- Søren Johan Haae Laub (afdøde Goffardicaptain J. G. C. L.).
- Hans Peter Egede Lund (Cand. theol. J. J. L., Eier af Lundholm i Salling).
- Morten Kvistgaard Kjersgaard (Kjøbmand M. P. K. i Skive).
- Frederik Christian Henrichsen (Pastor A. B. H. i Balling).
- Ditlev Christian Ernst Laub (Broder til Nr. 8 i 5te Klasse).

Ifkfstuderende: 16. Carl Martin Lauritz Holmgård (Kjøbmand N. P. H. i Viborg). 17. Jens Sand-

berg (Kjøbmand A. W. S. i Viborg). 18. Andreas Peter Carl Dige (Kjøbmand H. H. D. i Viborg). 19. Henrik Ole Martinus Hagemann (afdøde Kjøbmand S. G. H. i Viborg).

2 Klasse.

1. Jens Leth Rasmussen (afdøde Pastor R. R. til Haasum og Ramsing). 2. Morten Kvistgaard Olesen (Proprietair C. D. til Gabbel). 3. Ernst Vilhelm Stibolt (Pastor A. H. S. i Hinge). 4. Johan Frederik Andreas Golding (Pastor P. A. C. til Kobberup). 5. Christen Schou Samson (Kjøbmand J. J. S. i Viborg). 6. Carl Frederik Dragheim (Barbeer og Deconomus J. R. D. i Viborg). 7. Sophus Antonio Bertelsen (Ekraadermester L. B. i Viborg).

1 Klasse.

1. Carl Christian Rudolph Dohn (Broder til Nr. 4 i 6te Klasse). 2. Carl Vilhelm Theobald Hagemann (Broder til Nr. 19 i 3de Klasse). 3. Niels Marinus Jacobus Holmgåard (Broder til Nr. 16 i 3de Klasse). 4. Andreas Louis Dragheim (Broder til Nr. 6 i 2den Klasse). 5. Sophus Samson (Broder til Nr. 4 i 5te Klasse). 6. Wilhelm Heinrich Carl Frits Kissmeyer (Glasmager C. H. K.). 7. Mørk Samson (Broder til Nr. 5 i 2den Klasse).

II. Lærerne og Underviisningen.

Under den 25de August 1858 blev Adjunct Spreckelsen bestykket til Sognepræst for Uggerslev og Nørre Hjorups Menigheder i Hjens Stift. Under den 3de November næstefter udnævntes Cand. philologiae Julius Georg Theodor Toepfer til constitueret Lærer med Gage fra den 1ste December. De Fag og Læretimer, hans Forgiænger havde havt, blevé ham overdragne, og han tiltraadte sine Functioner ved Skolen den 15de November.

Under 21de 1858 October bevilgede Ministeriet, paa Rectors Indstilling, at der i Viborg Kathedralskole maa gives 4 Timer ugentlig Underviisning i det engelske Sprog for Skolens Disciple, saavel studerende som ikkestuderede, og at Underviisningen besorges af Adjunct Greibe mod sædvanlig Extratimebetaling.

Til denne Underviisning meldte sig strax 25 Begyndere af forskellige Klasser i Skolen, hvilke samledes paa eet Parti med 2 Timers ugentlig Underviisning, og Elsève, som forhen havde nydt Underviisning i Sproget, og ligeledes erholdt to Timers Underviisning om Ugen. Det blev tilkendegivet disse Disciple, at Enhver, som meldte sig til Deeltagelse i disse Læretimer, ansaaes forpligtet til at vedblive dermed til Skoleaarets Ende, og at de vilde blive examinerede i Engelsk ved den aarlige Examen. Da imidlertid nogle Forældre, som havde Sonner i 6te Klasse, onskede disse fritagne for den engelske Underviisning henimod den Tid, de skulde underkaste sig Afgangsexamens første Deel og Skoleexamen, syntes det rigtigt, paa dette Trin i Skolen at lade den samme Frihed raade, som med Hensyn til det hebraiske Sprog finder Sted i 7de Klasse. Ministeriet tiltraadte denne Anskuelse under den 13de April d. A.

At her paa Stedet er en ikke ringe Interesse for og Trang til Underviisning i det engelske Sprog, sees af det

betydelige Antal Disciple, der have deeltaget deri, saavel studerende som ikkestuderede. Hør disse Sidstes Tær har der været sørget iaa paa samme Maade, som i det foregaaende Skoleaar, idet de have havt ugentlig 10 separate Undervisningstimer, nemlig: de Eldre 2 Timer ugentlig i hvert af disse Tag: Dansk Stil og Gram. (Wolle), Tydsk Stil og Gram. (Reiß), Mathematik, Physik (Dohn); de Yngre have havt 2 Timer om Ugen (under Toepfer), hvilke anvendes til Dansk og Tydsk Stil og Gram. De Yngre deeltage ogsaa i Undervisningen i Naturlære sammen med de Eldre.

Det almindelige Undervisningsschema, hvori der ikke er foregaaet nogen væsentlig Forandring, er, som følger*):

	VII.	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Sum af ugl. Timer.
Dansk	Wo. 3	Wo. 2	T. 6	20				
Tydsk	"	Wo. 3	Wo. 3	Wo. 2	T. 2	T. 5	T. 6	21
Franſe	"	N. 2	N. 3	N. 2	N. 4	T. 6	"	17
Latin	D. 9	We. 9	G. 9	G. 9	G. 9	"	"	45
Græſe	D. 6	We. 5	We. 5	We. 5	"	"	"	21
Hebraiſe	B. 2	"	"	"	"	"	"	2
Religion	B. 2	B. 3	B. 3	16				
Historie	P. 3	P. 2	P. 2	P. 2	P. 2	N. 2	N. 3	16
Geographic	"	N. 2	N. 2	N. 2	B. 2	B. 2	B. 2	12
Naturhistorie	"	P. 2	P. 3	13				
Naturlære	D. 3	"	"	"	"	"	"	3
Mathematik	D. 4	D. 4	D. 4	D. 3	D. 2	"	"	17
Regning	"	"	"	"	D. 2	D. 4	D. 4	10
Skrivning	"	"	"	N. 3	N. 3	N. 4	N. 4	10**)

*.) Skolens Lærere, hvis Navne paa ovenstaende Tabel ere angivne ved deres Begyndelsesbogstaver, ere: Rector Olsen, Overlærer Dr. Wessenberg, Overlærer Reiß, Adjuncterne Wolle, Bahnsen, Dohn, Pedersen, Greibe og cst. Lærer Toepfer.

**) Skrivestimerne for 1ste og 2den Klasse ere fældes.

Til Tegning er af Adj. Dohn anvendt 4 Timer ugentlig med de tre laveste Klasser. I en femte Time øves 3die Klasse i geometrisk Tegning. Hver tegnende Discipel deltager i 2 Timer ugentlig. Til Gymnastik anvendes 5 Timer om Ugen af Gymnastik- og Dansselærer Maarup. Disciplene ere deelte i 3 Partier efter deres Fremgang, det nederste med 2 ugl. Timer, de andre med 2 og 1, veglende halvaarsviis. Svommeunderviisningen træder i Gymnastikens Sted, naar Aarstiden tillader det, men med Tillæg af en Time ugentlig, og hver Discipel kommer til at svomme 3 Gange om Ugen. Til Sang anvendes af Musiklærer Amberg 4 Timer ugentlig, hvoraf de tre til de enkelte Stemmer, een til det samlede Chor. Adjunct Bahnsen har Inspectionen ved den gymnastiske Underviisning og i Frivartererne.

Oversigt over Skolens Virksomhed i Skoleaaret 1858—59.

Dansk.

1 Kl. Dansk Læsebog, udg. af Bondesen, Dorph og Krarup-Bilstrup, er benyttet til Øvelse i Oplæsning og Analyse, ogsaa er hertil undertiden brugt Funchs, Reginds og Warburgs Læsebog. En Fremstilling af den nordiske Mythologi er knyttet til Stykker i disse Læsebøger, der omhandle dette Thema. Formlæren og Sætningslæren gjenuegaaet efter Wolles „Regler og Bestemmelser.“ I 2 à 3 Timer om Ugen Øvelser i Reiskrivning efter Diktat; i den sidste Tid ogsaa en Gang imellem Oversættelse af læste tydskle Stykker.

2 Kl. Øvelser i Oplæsning og grammatiske Analyse efter ovennævnte Læsebog. Formlære og Sætningslære repeteret. Som skriftlige Øvelser fornemmelig Oversættelse fra Tydsk, skriftlig Gjensfortælling, Benyttelse af visse Lectioner i Borgens Veiledning.

3 Kl. Den ene Time Oplæsning og Analyse efter samme Læsebog som i 1ste og 2den Kl. Den anden Time dansk Stil, bestaaende i historiske og bibelhistoriske Fortællinger, Beskrivelser, Øvelser efter Borgens Beil. og Trojels Opgaver.

4 Kl. Omrent som i 3die Kl., kun med større Fordringer til nærværende Kl.; og af og til Stile, som danne Overgangen til de egentlige Afhandlinger.

5 Kl. Udarbeidelser over forskelligartede Themaer, hvortil undertiden fuldstændige Dispositioner meddeles af Læreren, men i Almindelighed kun orienterende Oplysninger og veiledende Vink.

6 Kl. Afhandlinger, deels over saakaldte frie Opgaver, deels over saadanne, hvis Stof kan uledes af et eller andet Skolefag.

7 Kl. Afhandlinger som i 6te Kl., kun med større Fordringer til Kllassen. Hjortsens Litteraturhistorie benyttes som Grundlag for litterairhistoriske Foredrag, og Prøver af danske Digttere ere forelæste.

Tydsk.

1 Kl. Af Rüses mindre tydsk Læsebog er læst og repeteret S. 22—120. I Grammatik*) er lært og repeteret de regelmæssige Verbers Conjugation, Declination af Artiklerne, Substantiver og Adjektiver. Talordene. De vigtigste Regler af Kjønslæren. Det Væste er indovet ved grammatiske Stileøvelser 1 Gang om Ugen. Desuden 1 Gang om Ugen Diftat af forud opgivne og tidligere læste Stykker, forbundet med mundtlige Staveøvelser.

2 Kl. Læst og repeteret af samme Læsebog S. 100—176 og af Campes Robinson der Jüngere 2den Deel S. 120—187. I Grammatik lært og repeteret det Vigtigste

*) P. Hjorts; Cand. Toepfer har tillige til Indbørsel benyttet Ahn's praktiske Læsebog i det tydsk Sprøg med en fortættet Grammatik.

af Formlæren og det værte inddøvet ved grammatiske Stileøvelser 1 Gang om Ugen. Diktat af tidligere læste, men ikke forud opgivne Stykker 1 Gang om Ugen, forbundet med mundtlige Staveøvelser.

3 Kl. Af Hjorts tydiske Læsebog læst og repeteret S. 21—58; desuden ex tempore et udvalg af Bruchstücke, Erste Sammlung, S. 87—112. Det Vigtigste af Formlæren læst og repeteret, samt tildeels inddøvet ved grammatiske Stileøvelser.

4 Kl. Af Hjorts tydiske Læsebogs prosaiske Deel er læst: Pag. 87—122; 526—540. Af den poetiske Deel er læst alle Stykkerne i ubunden Stil. Intet repeteret. Efter Hjorts Grammatik er Kjønnet læst og hele Formlæren repeteret.

5 Kl. Af Hjorts prosaiske Læsebog: Pag. 113—132; 164—173; 291—302; 340—361; 526—542. Intet repeteret. Syntaxen foreløbig læst og Formlæren repeteret. Stil eengang om Ugen efter Lorenzens Stileøvelser.

6 Kl. Af Hjorts prosaiske og poetiske Læsebog læst adskillige Stykker, dels som foresat Lectie, dels ex tempore. Ligeledes flere Stykker af Schillers Werker, som kunde slaffes tilveie her paa Stedet. Syntaxen fuldstændig læst og inddøvet, foruden andre grammatiske Øvelser. Stil eengang om Ugen (foruden extraordinaire Stile, som enkelte Disciple have faaet Tid til at skrive) fornemmelig efter Lorenzens Stileøvelser.

Engelsk.

Af Begynderpartiet have de Yngre læst og repeteret af Listows Læsebog pag. 1—17. De Eldre have læst det Samme og hørt efter ved de Yngres Repetition; desuden have de læst videre, til pag. 24.— Af Mariboes Grammatik er læst indtil de uregelmæssige Verber; det øvrige er tillige inddøvet under Læsningen i Læsebogen.

Det ældre (mere fremrykkede) Parti har læst af Repps: English Stories pag. 117—142. Desuden have to af Eleverne cursorist læst nogle Stykker af Charles Dickens og Macaulay. Af Mariboes Grammatik er læst Formlæren.

Franſſ.

2 Kl. Af Borring's Manuel er læst og repeteret fra til S. 81. Efter Abrahams's franſſe Grammatik er lært Substantivernes Deklination og Fleertalsdannelse, Adjektiver, Pronominer, Talord, de regelm. Verber.

3 Kl. I ovenfornevnte Læsebog er læst og repeteret Side 81—140. Af Abrahams's franſſe Grammatik er læst og repeteret Formlæren indtil Adverbierne, med Undtagelse af enkelte Anmærkninger og Reglerne for Kjønnet. Med nogle Elever er gjennemgaaet et Udvælg af Exempler i Sibberns Stiilovelser fra § 122 — § 127.

4 Kl. Af Abrégé du voyage du jeune Anacharsis, revu p. Schiebler, er læst og repeteret S. 69—127, dog med Undtagelse af enkelte Stykker. Af Abrahams's franſſe Grammatik er Formlæren læst og repeteret, med Undtagelse af Reglerne for Kjønnet. De uregelmæſſige Verber og Pronominerne ere indovede ved et Udvælg af Exempler i Sibberns Stiilovelser.

5 Kl. Af Abrégé du voyage du jeune Anacharsis er læst og repeteret S. 239—264, og S. 274—305. Hele Formlæren er læst og repeteret efter Abrahams's franſſe Grammatik. I Sibberns franſſe Stiilovelser er gjennemgaaet et Udvælg af de uregelmæſſige Verber og af Adverbierne.

6 Kl. Af Etudes littéraires par Borring er gjennemgaaet S. 1—10, S. 111—126, S. 245—273, S. 279—320, S. 390—413, og S. 426—438. Til cursorist Læſning er afbenyttet Leçons de littérature et de morale par Noël & de la Place. Boiningslæren og enkelte Afsnit af Syntaxis ere læste efter Abrahams's franſſe Grammatik.

Latin.

3 Kl. Af Bergs og Mollers Læsebog, første Afdeling, alle de latinske Exempler i første Afsnit og et Udvælg af de latinske Exempler i Tillerget til første Afsnit læst og repeteret. Det Vigtigste af Formlæren i Madvigs Grammatik læst og repeteret. Nogle Regler af Syntaxen ere meddelede mundtligt og nogle af de danske Exempler i Læsebogen inovede skriftligt.

4 Kl. Af Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias og 2 og 3 Bog af Caesars Gallerkrig læste og repeterede. Af Grammatiken første Afsnit af Syntaxen læst og repeteret. — Formlæren repeteret. 2 Stile om Ugen efter dicterede Opgaver.

5 Kl. Talen pro lege Manilia og Talerne mod Catilina læste og repeterede. Af Grammatiken Syntaxens andet Afsnit læst og repeteret. Formlæren og Syntaxens 1 Afsnit repeteret. Stil 2 Gange om Ugen efter Ingerslevs Materialier.

6 Kl. Ciceros Cato Maior og Lælius; 1ste Bog af Livius. Af Madvigs Grammatik ere Formlæren og Syntaxens to første Afsnit repeterede; af Resten er det Vigtigste læst. Skriftlig Stil 2 Gange ugentlig efter Zumpt's Opgaver S. 64—70, 73—98, 1—24.

7 Kl. B. Livii lib. 23. Taciti Agricola. Cic. de offic. libb. 1—2. Virgilii Æneid. lib. 9. Det Læste er tillige repeteret. Cursorisk læst: Senecæ consolati. ad Helviam, ad Polybium, ad Marciam; af Flemmers Udvælg: Plinii epistolæ. Af Madvigs latinske Grammatik er læst og repeteret Syntaxens 2det Afsnit, Cap. 9. og det Følgende. — De vigtigere Punkter af de romerske Antiquiteter gjennemgaaede ved Hjælp af Bojesens Lærebog. Skriftlig Stil 3 Gange ugentlig; istedetfor Stil skrives jevnlig Oversættelse fra Latin paa Dansk.

Græsk.

4 Kl. Bergs Schema til den græske Formlære og af Sammes Læsebogs 1ste Cursus udvalgte græske Exempler, af 2det Cursus Fablerne. Det Vigtigste af Tregders Formlære §. 7—129.

5 Kl. Xenophons Anabasis III—IV, (incl.). Af Tregders Former de attiske Former.

6. Kl. Homers Odyss. I—IV, 620. Tregders Formlære er repeteret saaledes, at de homeriske Former ere tagne med.

7 Kl. B. Herodoli lib. 4. Xenophontis Memorab. Socratis libb. 1—2. Af den græske Syntax ere de vigtigere Punkter foredragne for Disciplene under Læsningen af Forfatteren, og derefter resumerede efter Madvigs Ordfoningslære. De vanskeligere Dele af Syntaxen ere iaar ikke tagne med.

Hebraisk.

7 Kl. B. De 11 første Capitler af Genesis og det Vigtigste af Whittes Grammatik læst og repeteret.

Religion.

1 Kl. Efter Daugaards og Stockholms Bibelhistorie er læst det gamle Testamente og de 20 første Stykker af det nye. De 3 første Parter af Luthers lille Katechismus.

2 Kl. Efter samme Bibelhistorie det nye Testamente fra det 21de Stykke, samt repeteret hele Bogen. Af Balslevs Katechismus forfra til § 45.

3 Kl. Af Balslevs Katechismus fra § 45 til § 82. Efter Herslebs større Bibelhistorie forfra til Kong David.

4 Kl. Balslevs Katechismus fra § 82 til Enden. Af Herslebs Bibelhistorie fra Kong David til 4de Afdeling.

5 Kl. Valslevs Katechismus forfra til § 82. Hærsels Bibelhistorie fra 4de Afdeling til Lidelseshistorien.

6 Kl. Efter Gads Lærebog § 67 — § 102. Hærsels Bibelhistorie: fra 4de Afdelings 4de Periode til Enden, samt repeteret hele Bibelhistorien.

7 Kl. B. Gads Lærebog: fra § 129 til Enden, samt forfra til § 21.

Bibellæsning. 7de Kl. B. har læst de 10 første Cap. i Johannes Evangelium i Grundspørgslet. Med de øvrige Klasser er læst forskellige Stykker af det gamle og nye Testamente i Mordersmaalet.

Historie.

1 Kl. Den gamle Historie læst og repeteret efter Rosdorffs „Historiens vigtigste Begivenheder,” udgiven af Thrige.

2 Kl. Efter samme Lærebog læst og repeteret Middelalderen og den nyere Historie indtil Frederik den Anden af Preussen.

3 Kl. Læst og repeteret den gamle Historie til den romerske Stat under Keiserne efter Rosdorffs Udtog af Verdenshistorien. — Realeleverne have efter Allens Frederikshistorie læst og repeteret forfra til 1448, samt efter Rosdorffs fragmentariske Historie fra Americas Opdagelse indtil 1789.

4 Kl. Læst og repeteret den gamle Historie fra Keiser August, samt Frankrig til 1815 efter Rosdorffs Udtog af Verdenshistorien. — Realeleverne har læst Verdensbegivenhederne fra 1815 til 1848 og den gamle Historie indtil Keiser August efter Rosdorffs fragmentariske Historie.

5 Kl. Læst og repeteret Keisertiden i Rom, samt Frankrig og England efter Rosdorffs Udtog af Verdenshistorien.

6 Kl. Læst og repeteret: Tyskland, Schweiz, Italien,

Rusland, Polen, Preussen, England, Nederlandene, Spanien og Portugal efter Kosods Udtog.

7 Kl. Repeteret Verdenshistorien efter Kosods Udtog og Danmarks Historie efter Allten.

Geographie.

1 Kl. Ingerslevs lille Geographie er læst og repeteret; men i de 4 sidste Verdensdele er en stor Deel forbogaaet.

2 Kl. Efter Munthes Geographie udgivet af Besschow er læst og repeteret: Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, Preussen og Tydsland.

3 Kl. Efter samme Lærebog: Holland, Belgien, det britiske Rige, Portugal, Spanien, Frankrig, Schweiz og Italien læst og repeteret.

4 Kl. Efter samme Lærebog læst og repeteret: Den østerrigiske Stat, Tyrkiet, Grækenland og Afien.

5 Kl. Efter samme Lærebog læst og repeteret: Indledningen til Europa, den danske Stat, Norge og Sverrig; Africa, Amerika og Australien.

6 Kl. Efter samme Lærebog i Forbindelse med Schouws Europa hele Geographien.

Naturhistorie.

1 Kl. Læst og repeteret Mennesket, Pattedyr og Fugle efter Lütkens mindre Naturhistorie.

2 Kl. Læst og repeteret Mennesket, Pattedyr, Fugle, Krybduer, Padder og Fisk efter samme Bog.

3 Kl. Læst og repeteret fra Hønsefugle til Straaledyrene efter samme Bog.

4 Kl. Læst og repeteret Planteriget, Mennesket, Pattedyrene og Fuglene efter Bramsens og Dreiers Lærebog.

5 Kl. Læst og repeteret Mineralogen efter Funkes Naturhistorie, og Geologien efter et skrevet Dictat; repeteret Beendyrene efter Bramsens og Dreiers Lærebog.

6 Kl. Repeteret Zoologien og Botaniken efter Bramsens og Dreiers Naturhistorie, Mineralogien efter Funkes Naturhistorie og Geologien efter det skrevne Dictat.

Naturlære.

7 Kl. B. Ørsted's „Naturlærens mechaniske Deel“ Pag. 1—134, og Silsverbergs „Naturlærens chemiske Deel“ Pag. 1—60 og Pag. 93—121, læst og repeteret.

Realeleverne. Efter Holtens Lærebog Pag. 1—56 og Pag. 260—310; læst og repeteret.

Mathematik.

1 Kl. Praktisk Regning, nemlig de fire Species i ubenævnte og benævnte Tal samt Broklæren; efter Mundts Lærebog.

2. Kl. Praktisk Regning (Broklæren og Reguladetri i hele Tal og Bro).

3. Kl. Af Bergs „De første Grunde i den alm. Mathematik“ ere de første 2 Capitler og 8de Capitel om Bogstavregning læste og indovede. Forørigt praktisk Regning (Reguladetri i Brof og Øvelsesopgaver af blandet Indhold). Desuden ere Realeleverne blevne øvede i praktisk Regning (sammensat Reguladetri, Procent- og Rentesregning).

4 Kl. Samme Lærebog af Berg læst og repeteret fra Pag. 44 til 116. Ramus's Geometrie, læst og repeteret forfra til Pag. 44. Realeleverne ere desuden øvede i praktisk Regning (Broklæren).

5 Kl. Samme Lærebog af Berg: læst og repeteret fra Pag. 110—126, 134—163, 205—211. Desuden er repeteret af det forhen læste: fra Pag. 66—110, 126—134. Ramus's Geometrie, læst og repeteret fra Pag. 40—74, og repeteret af det forhen læste fra Pag. 32—40.

6 Kl. Bergs Arithmetik, læst og repeteret Ligninger af 2den Grad og det Følgende til Progressioner, samt repe-

teret Ligninger af 1ste Grad og Proportioner. Namus's Geometrie, læst og repeteret fra Pag. 84—123 med Undtagelse af Art III og en Deel af de vanskeligste Problemer.

7 Kl. B. Bergs Arithmetik, læst og repeteret fra Pag. 261—307, og repeteret fra Pag. 82—235. Namus's Geometrie, læst og repeteret fra Pag. 123—132, samt repeteret fra Pag. 61—74 og fra Pag. 85—123. Desuden er Plantrigonometrien læst og repeteret.

Tegning.

Bed Frihaandstegningen i de 3 nederste Klasser ere Helsingør Fortegninger anvendte. Ved 3die Klasses Undervisning i geometrisk Tegning er brugt Simesens geometriske Tegnelære.

III. Videnskabelige Samlinger.

Skolens Bibliothek

har erholdt følgende Tilsægt: *)

- Samtaler om Luthers lille Catechismus, en praktisk Haandbog for Skolelærere, ved Bock, f. Pedersen og Peter Høy. Sønderborg 1858.
- * Kongelige Descripter og Resolutioner m. m. Geistligheden i Danmark vedkommende. Udg. af C. f. Schwartzböck. Ny Næffe, 4de Bindes 2de Heste, Året 1853. — 5te Bindes 1ste Heste (1854).
- R. W. Krüger, *Hροδότου ἱστορίης ἀπόδεξις*, 5tes h. Berl. 1856.
- Herodotos, erkl. von Fr. Stein. 2ter Bd. Berl. 1857.
- Platonis Republica rec. S. G. Baiterus. Ed. 3. Turic. 1858.
- A. Schäfer, Demosthenes u. seine Zeit. 3ter Bd. (mit Zeittaf. u. Reg.). Lpz. 1858.
- Hesychii Alexandrini Lexicon post Joh. Albertum rec. Mauricius Schmidt. Vol. I. A-A. Jenæ 1858.
- * Thesaurus Græcæ Linguæ ab H. Stephano constructus, edid. C. B. Nase, G. Dindorf et L. Dindorf. Vol. I Fasc. 7. — Vol. VIII Fasc. 6.
- G. F. Schoemann, Griechische Alterthümer. 2ter Bd. Berl. 1859.
- R. W. Krüger, Griechische Sprachlehre für Schulen. 2ter Th., 2tes h. Berl. 1855. — Register zu R. W. Krügers griechische Sprachlehre für Schulen. Berlin 1857.
- F. W. A. Mullach, Grammatik der griechischen Vulgarsprache in historischer Entwicklung. Berl. 1856.
- Udvalgte Taler af M. T. Cicero. Bearb. til Skolebrug af H. H. Lefolii. 1ste B. 5die H. (Talerne mod Catilina). Kbh. 1853.
- A. v. Göler. Cæsars gallischer Krieg. Stuttg. 1858.
- Udvalg af Horats' Satirer og Epoder. Udg. til Skolebrug af Ed. Lembcke. Kbh. 1858.
- C. Corn. Taciti Agricola et Germania. Udg. til Skolebrug af W. A. Bloch. Kbh. 1854.
- C. Corn. Taciti Agricola, illustr. F. Kritzius. Berol. 1859.
- L. Preller, Römische Mythologie. Berl. 1858.

*) Mæret * foran en Bog betyder, at den er tilsendt Skolen fra Ministeriet.

Wilhelm Engelmann, Bibliotheca scriptorum classicorum et Græcorum et Romanorum. 7te Aufl. Leipzig. 1858.

- (Heinsii) *Laus Asini.* — *Cras credo, hodie nihil.* — *Epistola ad Primarium.* — *Laus pediculi.* — *Ep. de poetarum ineptiis.* Lugd. Bat. (Elzevir.) 1629. 16.
J. Balde. *Lyrica et Epod.* Ed. 2. Colon. 1646. 12.
Des. Erasmi Rot. *Lingua.* — *Enchiridion militis christiani.* — *Orat. de virtute amplectenda.* — *Encomium Moriae; et cetera.* Lugd. Bat. 1624. 12.

M. Uhlemann, Handbuch der ägyptischen Alterthumskunde. 4ter Th. Lpz. 1858.

- A. Schwegler, Römische Geschichte,* 2—3 Bd. Tübingen 1858.
Th. Mommsen, Die römische Chronologie bis auf Cäsar. 2te Aufl. Berl. 1859.
J. Beck, Geschichte der Griechen und Römer. Ein Hand- und Lehrbuch. Dritte Ausg. Hannover 1858.
Jerrer, Forttællinger af de europæiske Folkeslags Historie fra Carl den Store til vor Tid. Ved J. Riise. 2 Dede. Åbh. 1853—54.
C. Rosenberg, Illustreret Verdenshistorie. 4—9 H.
A. Thiers, Consulatets og Keiserdømmets Historie. Oversat af Magnus. 163—179 Lev.
P. M. Laurent, Geschichte des Kaisers Napoleon. 3te Aufl. Lpz. 1856.
W. S. Prescotts Skrifter, overs. af Moltke. 17—21 Heste.
Wattenbach, Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter bis zur Mitte des 13ten Jahrh. Berl. 1858.
Washington Irving, Das Leben Georg Washingtons. Herausgeg. von F. Bülow. 1—4 Bd. Lpz. 1858.
A. Fryxell, Karl den Tolvtes Historie. 3die Uebertragung.
** Saxonis Grammatici Historia Danica, illustr.* P. E. Müller, absolut J. M. Velschow. Pars posterior. Hauniae 1858.
A. Fabricius, Illustreret Danmarks Historie for Folket. 1—2 Bd. Åbh. 1852—55.
Reverdil, Struensee og Hoffet i Kjøbenhavn 1760—62. Oversat af L. Moltke. Åbh. 1859.
Aktstykker til Oplysning af Danmarks indre Forhold i ølbre Tid. Samlede og udg. af Gyens Stifts literaire Selskab. 1ste Decl. Odense 1841. 4.
Kongegravene i Ringsted Kirke, aabnede, istandsatte og dækkede

- med nye Mindestene ved H. M. Kong *Frederik VII.* Kbh. 1858. Fol.
- J. Brasch*, *Wemmetestes Historie som Herregaard, Slot og Kloster.* 1ste Deel. Kbh. 1859.
- * *Meddelelser fra det statistiske Bureau*, 4de Samling. Kbh. 1858.
- * *Statistisk Tabelværk*, Ny Række. 15de, 16de og 17de Bd. Kbh. 1858.
- J. P. Trap*, *Statistisch-topographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark.* 7—9 H.
- — Grundtegninger af Kjøbstæderne, Kort over disses Forder, Afskildninger af Bygninger m. m., udg. som stildrende Bilag til statistisch-topogr. Beskrivelse af Kongeriget Danmark. 1ste og 2de H. Kbh. 1859.

- Heinrich Kiepert*, *Acht Karten zur alten Geschichte.* Berl. 1859. Tversol.
- A. Bull*, *Atlas over Danmark: Kort over Sjælland, 4 Plader. Kort over Fyen, 2 Plader.*
- Branth*, *Kort over Kjøbenhavn.* 5 Plader.

- Dansk Ordbog udg. af Videnskabernes Selskabs Bestyrelse. Sjette Tome. S. Kbh. 1848. — Bogstavet T. Kbh. 1853. 4.
- * *Th. G. Erslev*, *Supplement til „Alm. Forsatterlexikon“.* 5te Heste, Kbh. 1857. — 6te Heste, Kbh. 1858.
- Ad. Stahr*, *G. E. Lessing, sein Leben und seine Werke.* 2 Theile. Berl. 1859.
- C. F. Bruun*, *Tydsf Grammatik til Skolebrug.* Horsens 1854.
- J. Henningsen*, *Tydske Stuuløvelser for Danse.* Kbh. 1858.
- Hermann Behn-Eschenburg*, *Schulgrammatik der englischen Sprache.* 2te Aufl. Zürich 1857.

- Denkmäler der Kunst.* Begonnen von *Voit*, fortgesetzt von *E. Guhl*, *I. Caspar u. W. Lübke*. Zugleich als Bilder-Atlas zum Handbuch der Kunstgeschichte so wie der Geschichte der Baukunst von *Fr. Kugler*. Neue Ausgabe, bearb. von *W. Lübke*. Stuttgart 1858. Tversolio.
- F. Kugler*, *Handbuch der Kunstgeschichte.* 5—7. Lief. (II, 2—4). Stuttg. 1858.
- — Geschichte der Baukunst. 6—9. Lief. (II, 2—4; III, 1). Stuttg. 1858.
- H. Weiss*, *Kostümkunde.* 8 Lief.

- * *Chr. Thornam*, Afbildninger til Brug ved Undervisningen i Zoologie. 1—3 Heste.
- M. T. Lange*, om Forandringen af Danmarks Plantevæxt i de sidste to Aarhundreder. Kbh. 1859.
- Fr. Johnstrup, de hemmiske Grundstoffer og deres vigtigste Forbindelser i den uorganiske Natur, nærmest til Brug i Realskolernes Afgangsklasse. 2den Udg. Kbh. 1858.
- Fr. Schoedler, Naturens Beg, frit bearbeidet paa Norsk ved C. Fearnley, P. Dotorum, J. C. Hørby og H. Rasch. Christiania 1851.
- G. Hartwig, Naturen og Menneskelivet i det høie Norden. Oversat af Th. Jensen. 1ste H. Kbh. 1859.
- James Cook, Drei Reisen um die Welt. Neu bearb. von F. Steger. Lpz. 1858.
- Mungo Park's Reisen in Afrika. Neu bearb. von F. Steger. Lpz. 1856.
- F. L. Olmsted, Wanderungen durch Texas. Aus dem Englischen. Lpz. 1857.
- Wanderungen in Australien und Vanuatuensland. Nach G. C. Mundy deutsch bearb. von F. Gerstäcker. Lpz. 1856.
- C. Ramus, Elementær Algebra. Kbh. 1855.
- A. Steen, Elementair Algebra, indeholdende Læren om Potens, Rod og Logarithmer, samt Ligninger. Kbh. 1859.
- N. Petersen, Populair Arithmetik. (Trykt som Manuscript). Næsborg 1858.
- Camillo Tychsen, En Samling af Plantrigometriske Opgaver. Kbh. 1858.
- * F. Howitz, Om Ventilation af Hospitaler. Kbh. 1857.
- * Chr. Fr. Lütken, Oversigt over Grönlands Echinodermata. Kbh. 1857.
- * S. A. N. Stadfeldt, Lagttagelser over Glykosurien. Kbh. 1857.
- * H. Krabbe, Om Phosphorsyreæmængden i Urinen og om de phosphorsure Jordarters Udsældning deraf ved Kogning. Kbh. 1857.
- * A. Brünnicke, Om den akute Tuberculose. Kbh. 1857.
- * D. H. O. Cold, Lægevæsnet og Lægerne under Chr. IV. Regjering. Kbh. 1858.
- * Edm. Hansen, Om Undersøgelse med Öienspeilet. Kbh. 1858.
- * P. Knudsen, Om Begravelsespladsers Indflydelse i sanitair Henseende. Kbh. 1858.
- * Carl Reiss, Om Bronchotomiens Indicationer. Kbh. 1858.
- * T. S. Warncke, Benzoësyrens Indvirkning paa enkelte Sider af det dyriske Stofskifte, og om Allantornets og Oxalsyrens Forekomst i Urinen. Kbh. 1858.

- * *F. C. E. With*, Den differentielle Diagnose af Klappesygdommene i Hjertet.
- * Aarsberetninger fra det kgl. Geheimearchiv. 2det Binds 3die Heste. Kbh. 1858. 4.
- * Oversigt over det kgl. Videnskabernes Selskabs Forhandlinger. 1857, Nr. 5—8. — 1858, Nr. 1—6.
- * *A. C. P. Linde*, Meddelelser angaaende Københavns Universitet, den polytechniske Læreanstalt og de lærte Skoler med dertil hørende Realundervisning i Kongeriget Danmark for Året 1849—1856. 2det Heste, Universitetet (Forts.) Kbh. 1858. — 3die H., Universitetet (Forts.) Kbh. 1859.
- Dansk Maanedsskrift, udg. af M. G. G. Steenstrup. 1858, Aug.—Debr. 1859, Jan.—April.
- * Historisk Tidsskrift. Tredie NæFFE udg. af den hist. Forening. 1ste Bind 1ste Heste. Kbh. 1858.
- Nordisk Universitets-Tidsskrift. 3die Aarg. 4de H. — 4de Aarg. 2—3die H.
- Neue Jahrbücher für Philologie und Pädagogik. 77—78 Bd., 7—12 H. 79—80 Bd., 1—5 H.
- Supplementbd. Neue Folge (Jahrbücher für classische Philologie). 5ter Bd., 2tes II.
- S. Järnke*, Literarisches Centralblatt. 1858, Nr. 20 og 26—52. — 1859, Nr. 1—18.
- L. Herrig*, Archiv für das Studium der neueren Sprachen u. Literaturen. 25ster Bd., 1stes und 2tes H. Braunschw. 1859.
- * Indbydelsesskrift til Universitetsfesten i Auledn. af Kongens Fødselsdag 1858. Bidrag til Skildringen af Danmarks geographiske Forhold i deres Afhængighed af Landets indre geognostiske Bygning, af G. Forchhammer. Kbh. 1858. 4.
- * Indbydelsesskrift til Kbhvns. Universitets Aarsfest til Erindring om Kirkens Reformation (Thomas Bartholin, af A. G. Sommer). 1858.
- * Forelæsninger og Övelser ved Kbhvns Universitet og den polyt. Læreanstalt i Foraarshalvaaret 1858. — Efteraarshalvaaret 1858.— Foraarshalvaaret 1859.
- * Liste over de Studerende, som i Aaret 1856 have taget den ved Bekjendtgj. 26 April 1847 og 7 Sept. 1850 anordnede philosophiske Examens. — Samme Liste for 1857.
- * Listen over Usgangsexamen ved Skolerne og Udgangsexamen ved Universitetet i Året 1858.

* **Skoleprogrammer**, udg. i 1858 for Skolerne i: Aalborg (Skolens Bogsamling). — Aarhuus (Skolens Bogsamling). — Borgerdybskolen paa Christavn (Grundplan for Undervisningen). — Borgerdybskolen i Åbyvn. — Frederiksborg. — Helsingørs Realskole. — Herlufsholm. — Horsens (Ekerøth, En elementair Nætte for x). — Metropolitanskolen. — Nykøbing (C. J. Wessenberg, Opgaver, henhørende til den plane Geometrie). — Odense (Bidrag til Skolens Historie, 4de H.). — Randers (Terents's Andrierinde, overs. af Whittle). — Ribe. — Noeskilde (Bibliothekscatal. 2den Udg.). — Rønne høiere Realskole. — Sorø (Om Sde og 9de Bog af den nicomacheiske Ethik). — Viborg. — v. Westens Institut. — Haderslev (Undervisningsplan). — Flensborg Latin- og Realskole. — Schleswig. — Nørnsburg (Ueb. d. Bundesgenossenschaft der Athener, 1 Th.). —

Astona (Tac. Agric. lat. u. deutsch m. Ann.). — Glückstadt (Quæstiuncula Tulliana). — Kiel (Ueb. Ziel u. Gang des geschichtlichen Unterrichts). — Meldorf (Ueb. das innere Object im Sprachgebrauch des Sophiolæs). — Plön (Des Grafen Bernardino Reboli, Silvas Danicas).

Næsbyurg (Ueb. die Bedeutung der Lehre für die christliche Erziehung).

Neykjavil (Oversættelsesforsøg fra Gammelnordisk til Engelsk og Fransk).

Fra Nørse Skoler & Programmer af Året 1857, nemlig:
 1. Bergen (En Fortale om Latinens Brug fremfor Thysf i de lavere Klasser). 2. Christiania (Vor Exam. artium henlægges til Skolerne?). 3. Lillehammer (Thysf Syntaz. I. Kasuslære. Af J. Løkke). 4. Skien (Et Blik på den christne Kirke før og efter Constantin). 5. Stavanger (Prøver af en Værebog i Verdenshistorien). 6. Throndhjem (a. Om Charakteergivningen ved Drengesforder. b. Bemærkninger og Afsynker, Thr. Kathedralskoles Bygninger vedkommende).

Skolen har ligeledes fået tilsendt Programmerne fra de preussiske Undervisninganstalter for 1856.

Discipelbibliotheket

er i Skoleaaret 1858—59 forsøgt med følgende Bøger:

Washington Irving, Mahomedes Levnet.

A. H. Layard, populair Beskrivelse af Opdagelserne i Nineveh.

Bernhard v. Cotta, geologiske Billeder.

E. T. A. Hoffmann, Brudevalget og Guldskaalen.

— — — fire Fortællinger.

Museum for morende og velærende Underholdning af ethnographisk og belletristisk Indhold, 2de Årgangs 1ste og 2de Bind.

Beatus Dodi, Nidetnægten.

Folkekalender for Danmark, 1859.

Illustriteret Almanak, 1859.

Livingstone, Reise i Sydafrika 1—2. Bind, (skønket af Hr. Kremmer C. Reiß).

L. Taylors Winterreise durch Lapland.

IV. Beneficier.

Skolestipendiets høieste Grad, 50 Rd., er i dette Skoleaar tillagt A. C. Ewaldsen og Fr. N. Dohn; den mellemste Grad, 35 Rd., D. M. M. Farsoe, J. P. G. Deigaard, C. L. Fog, G. N. Christensen, C. T. Bahnsen, Jacob Holm og M. Pedersen; den laveste Grad, 20 Rd., F. C. C. Andersen, P. C. Th. Wolle og C. A. B. Ferd. Reiß. Fri Underviisning nyde: C. A. M. L. Heilberg, B. A. T. J. Gottlob, P. C. Blicher, S. Kjersgaard, J. Chr. Benzen, W. Friederichsen, S. J. H. Laub, M. Dv. Kjersgaard, J. L. Rasmussen, C. F. Dragheim og som extraordinair Gratist: C. C. N. Dohn.

Det Moltkeske Legats 2 Renteportioner paa 40 Rd. hver er tillagt L. M. F. S. Hofgaard og C. T. Bahnsen.

Det Mallingiske Legat (67 Rd. 48 Sk.) tildeeltes sidste Gang den fra Skolen ved Afgangsexamen 1858 Dimiterede, Chr. Fr. Reiß.

Det Nisseniske Legats Rente blev i December 1858 saaledes uddeelt:

Som Opmuntring for Flid og god Opførsel tillagdes af Rentens Hemtedeel (101 Rd. 32 Sk.) D. M. M. Farsoe, B. Raaschou, J. Gottlob, J. G. Agaard, N. C. Hauch, K. P. Lind, C. Th. Christensen og P. Chr. Blicher, hver 12 Rd. 64 Sk.

Som Understøttelse for trængende og sædelige Disciple uddeeltes de 4 Hemtedele (405 Rd. 28 Sk.)

saaledes: 1 Portion paa 55 Rd. 28 Sk. tillagdes A. Chr. Ewaldsen; 5 Portioner à 30 Rd. tillagdes Fr. N. Dohn, L. Chr. Fog, C. L. Bahnsen, Jacob Holm og A. B. Herd. Reiß; 10 Portioner à 20 Rd. tillagdes J. P. G. Deigaard, Chr. A. M. L. Feilberg, G. N. Christensen, C. Th. Wolle, M. Pedersen, W. Friederichsen, Chr. Jørgensen, Søren J. H. Laub, M. Qv. Kjersgaard, og C. F. Dragheim. Blandt disse tilkjendegaves det Deigaard, Dohn, Fog, Ewaldsen, Christensen, Bahnsen, Holm, Reiß, Friederichsen og Jørgensen, at den dem tillagte Understottelse tillige var at betragte som et Beviis paa Anerkendelse af deres scerdeles Flid og gode Øpforsel.

Af hjemfaldne Oplagspenge tillagdes Skolens Dimissus G. M. Henningsen 37 Rd. 48 Sk.

Renten af det Jessenske Legats Oplagscapital (8 Rd. 71 Sk. hver Portion) er oppebaaret af Skolens Dimissus B. C. Chr. Schousboe og Discipel F. N. Dohn.

Den ene Rentepart af det Juelske Legat (36 Rd. 30½ Sk.) er oppebaaret af Skolens Dimissus G. M. Repsoldorph.

V. Regnskabsvæsen.

Skolens Indtægter og Udgifter i Regnskabsåret fra
1. April 1858 til 31. Marts 1859.

Indtægter:

1. Renter af Skolens Capitaler	1,781	Md.	78	Sk.
2. Jordbogsindtægter	8,899	—	23	—
3. Af Kirker og Præstekald	13	—	”	—
4. Skolecontingenter	1,772	—	48	—
5. Fra Læsø	874	—	29	—
6. Beholdning efter forrige Åars Regnskab . .	5,489	—	75	—
7. Indkomne Restancer	207	—	58	—
8. Ifølge Decision	30	—	52	—
9. Indfriede Laan og resumerede Gageforskud .	1,912	—	88	—
10. Tilslud af den almindelige Skolesond	180	—	”	—

Summa Indtægt 21,161 Md. 67 Sk.

Udgifter:

1. Gager og Gratificationer	9,539	Md.	32	Sk.
2. Til Timelærere og for Extratimer	1,037	—	36	—
3. Bibliotheket og det videnskabelige Apparat .	306	—	75	—
4. Bygningernes og Inventariets Bedligeholdelse	349	—	25	—
5. Brændsel og Belysning	287	—	90	—
6. Skatter og Afgifter	1,128	—	84	—
7. Regnskabsjørelsen	360	—	”	—
8. Testamentariske Forpligtelser	180	—	”	—
9. Forskjellige løbende og tilfældige Udgifter .	444	—	56	—
10. Udsatte Capitaler og bevilgede Gageforskud .	1,915	—	”	—
11. Restancer	114	—	35	—
12. Beholdning	5,489	—	13	—
13. Ifølge Decision	9	—	5	—

Summa Udgift 21,161 Md. 67 Sk.

Stipendiesondens Capital ubgjorde 31. Marts 1859: 12,077 Md. 64 Sk., Oplagspengene 1185 Md.

Nissens Legats Grundfond er 13,165 Md. 56 Sk., dets Oplagspenge beløbe sig til 1,113 Md. 32 Sk.

VI. Gramina.

1. Afgangsexamens første Deel underkastede sig i Juni og Juli 1858 følgende sex Disciple af 6te Klasse: O. M. M. Farsøe, Chr. Fr. Bretton, J. P. G. Deigaard, Chr. A. M. L. Feilberg, H. A. Fr. Raaschou, Fr. C. Chr. Andersen. Resultaterne vare følgende:

	Tydst.	Franst.	Geographie.	Naturhistorie.
O. M. M. Farsøe . . .	mg.	ug.	ug.	mg.
Chr. Fr. Bretton . . .	mg.	mg.	mg.	mg.
J. P. G. Deigaard .	godt.	mg.	godt.	godt.
Chr. A. M. L. Feilberg	godt.	godt.	mg.	mg.
H. A. Fr. Raaschou .	godt.	godt.	mg.	godt.
Fr. C. Chr. Andersen	godt.	mg.	mg.	ug.

De nævnte 6 Disciple blevé efter at have gjennemgaaet Skolens Årsexamen i de øvrige Fag opflyttede i 7de Klasse B.

Afgangsexamens anden Deel underkastede sig i Juni-Juli 1858 de 6 Disciple, som udgjorde 7de Klasse A; Chr. Fr. Neiß, J. H. Bagger, H. L. Smidth, H. J. Möller, S. M. Røpsdorph og L. H. Buchwaldt. En vedfojet Tabel viser Udsaldet.

2. Til Afgangsexamens første Deel have iaar indstillet sig følgende 6 af de paa Discipelfortegnelsen anførte Disciple af 6te Klasse: Raaschou, Ewaldsen, Fog, Dohn, Elle og Christensen, samt en Privatist: Niels Eriksen Skov, Lærer ved Landboskolen i Oddense.

Afgangsexamens 2den Deel afholdes ikke iaar her ved Skolen, da ingen Discipel har tilbragt to Åar i 7de Klasse.

1. Skriftlige Prøver.

a. Ved Afgangsexamen.

24de Juni. VI. Kl. 4-8. Tydsk Stiil.

b. Ved Skolens aarlige Exam.

Fredag den 8de Juli.

VI, VII. 2—5. Arithmetiske Udarbeidesser.

Mandag den 11te Juli.

V, VI, VII. 8—12	Dansk Stiil.	VI, VII. 2—6. Versjon.
II, III, IV. 8—11		III, og Realeleverne. 2—4. Regning.
I. 8—10		

Tirsdag den 12te Juli.

V, VI, VII. 8—12	Latinst Stiil.	VI, VII. 2—6. geometriske Udarbeidesser.
IV. 8—11		V. 2—5. Tydsk Stiil.
II. 8—10		I. 10—12 Regning.

2. Mundtlige Prøver.

Ved Usgangsexamen og Skolens aarlige Exam.

Torsdag den 14de Juli.

8—9½. VI. Latin.	8—11. Engelsk.
9½—11½. VII, B. Religion og Hebraisk.	11—12. IV. Græst.
4—6. V. Latin.	4—6½. III. Arithmetik.
6—7. II. Historie.	

Fredag den 15de Juli.

8—9½. VII, B. Græst.	8—9. I. Tydsk.
9½—11½. III. Religion.	9—11½. IV. Mathematik.
4—5½. VI. Græst.	4—5½. V. Tydsk.
5½—7. III. Dansk.	5½—6. Realisterne. Naturlære.

Løverdag den 16de Juli.

8—9. I. Religion.	8—9½. V. Græst.
9—10½. VI. Religion.	9½—11. IV. Geographie.
10½—11½. II. Fransk.	4—7. V. Mathematik.
4—6. III. Latin.	

Mandag den 18de Juli.

8—9½. IV. Naturhistorie.	8—9. II. Tydsk.
9½—11½. VII, B. Mathematik.	9—10½. V. Geographie.
11½—12½. VI. Historie.	10½—12½. III. Geographie.
3—4. Sangprøve.	
4—6. Gymnasiiprøve.	

Tirsdag den 19de Juli.

8—9. II. Dansk.	8—10. III. Historie.
9—11. VI. Mathematik.	10—11. I. Dansk.
11—12. I. Naturhistorie.	11—12½. V. Fransk.
4—6. IV. Latin.	4—5. II. Geographie.
6—7. VII, B. Naturkære.	5—7. III. Tydsk.

Onsdag den 20de Juli.

8—9. II. Naturhistorie.	8—10. IV. Tydsk.
9—11. III. Naturhistorie.	10—11. I. Historie.
4—5½. IV. Fransk.	4—5½. V. Historie.

Torsdag den 21de Juli.

8—9½. VII, B. Latin.	8—9. I. Geographie.
10. VI. Fransk.	9—10½. V. Naturhistorie.
4. VI. Naturhistorie.	10½—12. IV. Historie.

4—6. III. Fransk.

6—7. II. Religion.

Fredag den 22de Juli.

9—10. VII, B. Historie.	9—10½. V. Religion.
10. VI. Tydsk.	10½—12. IV. Religion.
4. VI. Geographie.	

Translocationshøstideligheden foregaaer Løverdagen den 23. Juli, Kl. 10 Form. Efter Sommerferien begynder Undervisningen Tirsdagen den 23. August. Samme Dags Formiddag Kl. 8 prøves de til Optagelse i det nye Skoleaar anmeldte Disciple.

Til at overvære den mundtlige Examen og Translocationshøstideligheden indbydes herved Disciplenes Forældre og Børger saavelsom Enhver, som maatte interessere sig for Skolens Virksomhed.

F. C. Olsen.

Charakteerliste
over
Afgangsexamen i 1858 ved Viborg Kathedralskole.

	Tydst.	Fraust.	Geo-graphie.	Natur-historie.	Dauſt.	Latin ſchriftl.	Latin mundtl.	Græſt.	Religio-n.	Historie.	Arith-metik.	Geometrie.	Natur-lære.	Hoved-charak-teer.	hebraift.
Chr. Fr. Reiß . . .	mg.	ug.	ug.	ug.	mg.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug. { Førſte Ch. med Udm.	—
Job. S. Bagger .	mg.	ug.	ug.	mg.	godt.	godt.	ug.	mg.	ug.	ug.	mg.	godt.	mg.	godt. { Førſte Charakteer.	—
Jans L. Smidh .	godt.	mg.	mg.	mg.	godt.	tem. g.	godt.	godt.	godt.	godt.	godt.	godt.	mg.	Anden { Charakteer.	—
Jans Jac. Møller	mg.	godt.	ug.	godt.	mg.	tem. g.	godt.	godt.	mg.	mg.	maadl.	tem. g.	godt.	godt. { Anden Charakteer.	—
Soph. M. Reps-dorph	godt.	mg.	mg.	mg.	godt.	maadl.	godt.	godt.	godt.	godt.	ng.	godt.	mg.	godt. { Anden Charakteer.	godt.
Lor. S. Buchwaldt	mg.	mg.	mg.	mg.	godt.	godt.	mg.	mg.	godt.	godt.	mg.	godt.	mg.	mg. { Førſte Charakteer.	—

De fire førſte Rubriker indeholde Charaktererne ved Afgangsexamens førſte Deel, som fandt Sted 1856.

